український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 10 (48) * ЖОВТЕНЬ 1996

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Заснований у 1897 році

Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво ЛВ-№122

Головний редактор
о. Василь Зінько, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о.Йосафат Воротняк, ЧСВВ,
о. Йосиф Будай, ЧСВВ,
о. Павло Мадяр, ЧСВВ

Літературне редагування та коректура Ігоря Скленара

Комп'ютерна верстка Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Підписано до друку 24.09.96 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Тираж 3000 прим. Зам. 48

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
292310, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 1996.

ЗМІСТ

о. Діонісій Ляхович, ЧСВВ
Програма мого служіння.. 1
Намір апостольства молитви на жовтень.. 5
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Чому вірю? 8
Іван Долинюк
Окрема любов вельми небезпечна! 11
"Маєте гріх" 13
Релігійна хроніка 14
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Відповідь комісії. 15
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Про второпне милосердя... 18
Ігор Скленар
"Милосердя двері отвори нам, благословенна Богородице" 20
З усіх усюд 21
Облечини у Крехові 23
о. Василь Мендрунь, ЧСВВ
Перший "лист з неба" 24
Любомира Іваськевич
Дороги до Бога 25
Ігор Скленар
"Порадь мені, Боже..." 27
З потоку новин 28
Володар Буженко
Родинний дім - перша Церква і школа ... 29
Молоді таланти 30
Володар Буженко
Зустріч з вервицею 31

На обкладинці: *Пресвята Богородиця*

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ПРОГРАМА МОГО СЛУЖІННЯ

На самому початку я хотів би заявити, що за Божою допомогою буду старатися виконувати моє служіння в дусі братньої послуги та пошани до кожного члена[1]. Тому буду співдіяти з усіма і, по змозі, допомагати, щоб усі ми могли активно працювати в дусі братньої любові та з великою відповідальністю дбати про духовний зріст наших спільнот, спричиняючись таким чином до розбудови Церкви й Божого Царства.

Крім того, як настоятель я завжди буду пам'ятати про слова Апостола: "Будь зразком для вірних" (Тим 4, 12), не забуваючи і про вказівки святого Отця нашого Василія: "Нехай життя настоятеля буде ясним прикладом кожної Христової Заповіді... Смиренність, лагідність поведінки та покора серця нехай буде знаменом настоятеля... Крім цього, він мусить бути милосердний, вирозумілий для тих, хто з браку вправи в чомусь помилився. Не повинен мовчати на гріх, але лагідно й терпеливо поводитися з неслухняними й подавати ліки з усяким милосердям і поміркованістю... Повинен мати силу опертися сильним і зносити слабкість немічних..."[2].

Хоч Протоархимандрит не має безпосереднього Настоятеля, крім Намісника Христового на землі й Генеральної Капітули правно зібраної[3], однак він не є звільнений від слухання. Навпаки, я свідомий того, що повинен слухати й вислуховувати всіх Братів.

Однак, вислуховування, діалог і свобода, пошана й любов до всіх не означають, що кожен може робити те, що йому заманеться. Тут немає

---

[1] *Пор. Вселенський Собор Ватиканський II. Про чернече обновлення, 14; Конституція ЧСВВ, стор. 207-213 (Настоятелі і Урядовці).*

[2] *Ширші Правила, ч. 43.*

[3] *Пор. Конституції ЧСВВ, прав. 350.*

місця на самолюбство й безвладдя. Властиво, василіянин не сміє бути самолюбним, бо наша василіянська харизма вимагає від кожного з нас духовного подвигу та внутрішнього й зовнішнього ладу. Коли цього немає, годі говорити про любов і пошану. Чи можна говорити про любов і пошану до іншого, коли кожен іде за власними забаганками. Настоятелі й підвладні мають ту саму мету, той самий євангельський і василіянський ідеал, до якого вони покликані прямувати, а саме: зректися самих себе, нести хрест один одного та взаємно ділитись своїми дарами.

Згідно зі словами св. Василія, ми покликані будувати якнайдосконалішу спільність, на зразок першої християнської спільноти, "в якій приватну власність усунено і забулось будь-яку розбіжність думок, в якій немає жодного заколоту, суперництва, ані будь-яких спорів, а все є спільне: душі, гадки, тіла й усе, чим живиться і утримується тіло; спільний Бог, спільне набування чеснот, спільне спасіння, спільна боротьба, спільні труди, спільні вінки, де всі є одним, а один не сам, але в усіх... Любов вчинила те, що вільні себе взаємно віддали в неволю, і добра воля стереже свободи. Такими Бог хотів нас мати спервовіку. Для цього Він і створив нас"[4].

У цій нашій харизматичній спільноті ми себе взаємно доповнюємо, бо кожен з нас має свої обмеження і слабості. Тому св. Василій, цитуючи слова Апостола, навчає: "У спільному житті окремі дарування стають власністю всіх... Одному бо дається через Духа слово мудрості; іншому, згідно з тим самим духом, слово знання; іншому віра... ще іншому дар зцілення. Кожний з цих дарів приймає людина не для себе, але для інших. Сила Святого Духа, що в одному є наявною, нестримно переходить на всіх... У спільному житті кожний має спроможність вживати свій дар, уділяючи його іншим. Тоді кожний збирає плоди дарів, немов би зі своїх"[5].

Також Вселенський Архиєрей звертає увагу на цей спільний і любовний вимір східного чернечого життя: "Монах по своїй суті завжди є людиною спільноти... Монашество показує нам, що немає справжнього покликання, як тільки те, яке родиться у Церкві і для Церкви. Про те засвідчує досвід численних монахів, котрі, зачинені у келіях, у своїй молитві гаряче люблять не тільки всіх людей, але кожне створіння, заносячи безперервні благання, щоб усе звернулось до спасительного русла любові - до Христа. Цей шлях внутрішнього визволення, що відчиняється для Іншого, вчиняє монаха людиною любові (пор. Рим 13, 10); східна монаша спільнота завжди звертала увагу на вищість любові у відношенні до будь-якого закону"[6].

Чи можливий до зреалізування цей ідеал монашества, чи може це омана, утопія? Очевидно, цей ідеал повністю може бути здійснений тільки у Небесному Царстві. Але Небесне Царство може бути присутнім, у більшій або меншій мірі, вже тут між нами, зреалізованим у наших більших чи менших спільнотах. Цей ідеал залишається утопією, а навіть побожною

---

[4] *Монаші Науки, 18; Конституції ЧСВВ, Устав, ст. 37-38.*

[5] *Іван Павло 2, Світло Сходу, 14.*

[6] *Іван Павло 2, Світло Сходу, 14.*

романтикою для тих, хто не починає конкретно жити таким способом життя. Цей ідеал таки можливий! Він стає можливим від тієї хвилини, коли починаємо служити нашому братові, подаючи йому кухлик холодної водиці, вислуховуючи його до кінця, прощаючи йому, вітаючи його, підбадьорюючи... І так тисячами різних малих жестів любові, які є основою василіянської харизми, намагаємось увійти у причастя з братом.

Отож, моєю програмою служіння, за Божою допомогою, буде постійне пригадування про цю нашу харизму, щоб вона щораз глибше вкорінювалася в конкретне життя Чину. Я певний того, що наша харизма одна з кращих і нам не потрібно за нею шукати поза нашими спільнотами, а реалізувати її у наших домах. Здійснення нашої харизми, яке вимагає аскези, ладу, дисципліни й перемоги над самим собою, залежить від нас, і тільки від нас. Правда, цей ідеал стоїть далеко перед нами, але це вже від нас залежить, наскільки ми до нього наблизимось. Найдосконаліша спільність і причастя любові є тільки в житті Пресвятої Тройці, однак, ми якоюсь мірою можемо проявити це в наших спільнотах і, таким чином, тут на землі бути передсмаком і знаком небесних благ[7].

Цю нашу василіяньску харизму ми будемо в особливий спосіб наголошувати у вихованні молодого покоління, бо цього вимагає наш час, наша година. Одне покоління Василіян відходить по заслужену нагороду, а за Божим всезнаючим провидінням наступає нове. Тому слід звернути увагу на цей видимий Божий знак, який промовляє саме в цьому історичному моменті.

Виховничий пріоритет, на який звертаємо особливішу увагу, вимагає від нас втілення в життя нашої василіянської харизми. А виховувати треба до спільного, богомільного й місійного життя і, згідно з цим критерієм, слід оцінювати поступ нашого василіянського дорасту. У спільноті гартується контемплятивний і апостольський вимір нашого життя. Тому у Василіянському Чині немає місця на контемпляцію без активності, ані на активність без контемпляції. Це намагання поєднати контемпляцію з активністю завжди повинно існувати в нашому житті, бо це робив також сам Ісус Христос, який був надзвичайно активний у проповідуванні Божого Царства і надзвичайно контемплятивно-слухняний у спілкуванні з Небесним Отцем. Один вимір оживляє та доповнює інший, і є взаємним критерієм оцінки.

У виховничій програмі необхідно також звернути окрему увагу на інтелектуальний вишкіл нашого дорасту та на постійну формацію наших Отців і Братів. Цей процес буде тривати до кінця життя і від нього не може ніхто звільнитись. Цього домагаються наші часи, які бурхливо міняються і завдають нам нових викликів, вимагаючи нового аналізу реальності.

Тому сильно закликаємо всіх наших молодих ченців до серйозних студій, бо за це ми пізніше здамо рахунок перед історією і перед Богом. Сучасна година закликає нас не задовільнятись тільки поверховим знанням або лише тим, чого від нас вимагають професори чи шкільна програма, а тим більше ми не сміємо піддаватись спокусі диявола, який

[7] Пор. Вселенський Собор Ватиканський II, Конституція про Церкву, ч. 44.

нам підшіптує, що студіювати не потрібно, а вистачає молитися. Молитва є необхідною, незаступимою, але не може бути хитрою втечею від інтелектуального зусилля чи аскези.

Сучасна година закликає нас до спеціалізації у різних галузях нашої василіянської діяльності, тому кожний наш Студент чи Брат Помічник буде старатися віднайти Богом йому даний талант і його вдосконалювати впродовж цілого життя. Наші потреби надто великі, щоб ми могли задовільнятися тільки загальним знанням.

Сучасна година вимагає великого зусилля також і від самих наших виховників і професорів. Від нас вимагається навіть того, чого ми не отримали, того до чого ми не приготовлялись. Ми покликані до великої жертви й до себеперевищення. Вірю, що ми подолаємо наші браки тоді, коли будемо спільно обговорювати наші проблеми, доповняти один одного, зустрічатись і взаємно себе заохочувати, ніколи не знеохочуючись труднощами. Християнин завжди надіється, і то надіється проти всякої надії.

Сучасна людина у виховничому ділі вимагає великого причастя наших Провінцій як у виховному персоналі, так і в економічній взаємодопомозі. В цьому ділі досі були надзвичайно чуйні заморські та європейські Провінції і Містопровінції. Сподіваюсь, що так буде і надалі, а навіть посилиться співпраця, бо не тільки поодинокі члени повинні ділитися своїми дарами з іншими, але також Спільноти та Провінції. Хто має - дає тому, хто не має, і всім буде добре.

У моєму служінні я буду старатися заглядати в наше минуле, бо в ньому зарисована наша майбутність. Однак, минуле не сміє стояти нам на перешкоді у відчитуванні сучасної дійсності та відмінної реальності наших Провінцій. У минулому й сучасному ми покликані шукати доріг і перспектив на майбутнє. Тому не гасімо нових харизм, що їх може зродити Святий Дух у наших Провінціях та в нашому Чині, за словами Апостола: "Духа не гасіте, Господеві служіте".

Обіцяю, що на майбутнє буду листовно звертатись до Вас у різних справах нашого життя. В наступному посланні задумую поспілкуватись з Вами про нашу василіянську харизму, бо всі ми покликані її вивчати і втілювати у життя.

Закінчуючи цього першого листа до Вас, хочу ще сказати, що всі ми повинні "скинути взуття зі своїх ніг", (пор. Вих. 3, 5), бо Царство Боже, Церква й Чин - це земля свята і особисті земські інтереси не повинні верховодити в нашому чернечому житті. Навпаки, закликаю Вас разом з Апостолом: "Підпережіть правдою бедра ваші, зодягніться у броню справедливості і взуйте ноги в готовність, щоб проповідувати Євангеліє миру... Одягніться у повну зброю Божу, щоб за лихої години ви могли дати опір і, перемагаючи все, міцно встоялися..." (пор. Еф. 6, 10-16).

Нехай же Бог миру і любові буде з усіма Вами!

Рим, Новий церковний Рік, 1 вересня 1996 р.

о. Діонісій ЛЯХОВИЧ. ЧСВВ
Протоархимандрит

Оце Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЖОВТЕНЬ:

Загальний: ЩОБ СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ЗАКОРІНЕНА НА МИЛОСЕРДІ, БУЛА ПІДСТАВОЮ ФОРМАЦІЇ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ (Поблагословлене Святішим Отцем).

Почнімо від поняття "справедливість". Вона означає: віддати кожному, що йому належиться. Отож, даймо Богові те, чого від нас бажає, а ближньому і собі, що йому і нам належиться. Не завжди може справедливість повністю сповнитися. Наприклад, Богові не можемо дорівняти за Його превеликі добродійства для нас. Тим то Писання мовить: "Що віддаси Богові за все, що він подав тобі"... Та в якійсь мірі

ми можемо це зробити. Отож, справедливо і достойно є хвалити та величати Господа і трудитися за Його волею у нашому житті.

Згадано, що справедливість має бути вкорінена у милосерді чи іншими словами у любові. Бо сама чиста справедливість в багатьох випадках була б жорстокою. Тому старі римляни мали засаду: сумма лекс-сумма інюрія або найвищий закон - найвища кривда. Тим то справедливість родиться на землі, що насичена любов'ю та доброзичливістю. Любов дає запаху справедливості та й її облегшує тим, які складають дар справедливості. Інакше ж людина віддає борг, коли керується любов'ю та вдячністю, по-іншому - коли приневолена силою і примусом. Любов і милість облегшують та осолоджують виконання справедливості й повинності.

Тут ще мовиться про формацію молодих людей. Молоді люди не родяться з усіма прикметами та чеснотами. Їх треба набути й розвинути. Хто формувався в школі окупанта, той набув дуже слабеньке виховання щодо милосердя та справедливості. Тому то нам за будь-яку ціну треба мати свою власну хату і державу, щоб наша молода зміна була вихована справедливою при допомозі милосердя. До речі, нашому братові чи сестрі вже з самої природи це вдається досить легко і успішно, бо в нас чутливе серце і ми не можемо переносити у серці якусь кривду. Ми краще своє дамо, ніж мати чуже чи його собі затримувати. Мусимо сказати, що незважаючи на ламання українських душ десятиліттями, наш народ заховав і зберіг риси шляхетності і гідного ставлення до людей. Це навіть подекуди нам шкодить. От поміркуймо над таким: майже три чверті тисячоліття нищено українську людину та її надбання. Справедливість вимагає винних покликати до відповідальності на суд і кару. Це роблять такі чехи, албанці та інші. І це цілком слушно та справедливо, бо усе для того, щоб виховати краще покоління і зберегти народ перед нетолерантністю та іншими моральними надужиттями. У нас про це мало хто думає. Але цього треба, бо злочинець, який усвідомлює, що прийдеться платити за свої кривди та насильство, одразу інакше поводиться.

І християнська етика цілком не суперечить тому, аби злочинця, і то публічного та проти громади, а не поодиноких осіб, треба прикладно судити і покарати. Хто скривдив, а має хоча б яку затверділу совість, то не буде спокійний і безпечний, що зло заподіяв. І воно скоріше, ніж гадає з'явиться над ним і спаде на нього великими докорами та тортурами. І чи не краще ті злочини тепер направити та їх відпокутувати, ніж це робити пізніше і частенько безповоротно та безнаправно.

Місійний: ЩОБ НЕДІЛЬНА МІСІЯ БУЛА НАГОДОЮ ЖЕРТВЕННОЇ СПІВПРАЦІ ВІРНИХ У МІСІЙНИХ ПОЧИНАХ.

Щонеділі вірні мають святкувати, тобто брати участь у Службі Божій. І на кожній такій Літургії, навіть тоді, коли нема окремої проповіді, Церква, словами Святого Писання, звертається з якимось післанництвом до учасників, єреїв і мирян. У 12 неділю після зіслання Святого Духа чуємо у церкві на Літургії: "Що мені робити, щоб осягнути Боже Царство?" Знаємо, що добре дотримуватися десятьох Божих заповідей, а коли хочемо щось більше дати Богові, то є й євангельські ради убогості, чистоти і послуху. З тим закликом ми виходимо з церкви й вже маємо

напрям для місійного почину. Тим, що залишилися вдома, переповідаємо Євангелію і заохочуємо прикладатися до дотримання заповідей, або й навіть до вступу у монастир чи єрейський сан.

Одна пані в столиці Аргентини, Буенос-Айресі щонеділі мала гарне місійне завдання. Пополудні, повернувшись з церкви та й пообідавши з родиною, брала кошичок і виходила з дому. У кошичку були різні подарунки для хворих. Йшли до котроїсь з лічниць, яких у цій столиці не бракує і відвідувала та потішала хворих. На другий день звичайно телефонувала до нашого монастирського осідку при вулиці Кураліґве, 760, щоб поїхати висповідати нашого хворого земляка.

От маємо дівчину на селі. Вона щонеділі іде до пастушків і їм розповідає або й читає добру книжку. Малі чекають її і дуже задоволені відвідинами цієї підприємливої та доброї душі.

Знову ж є такий Остап, що займається формуванням групи молоді. Щонеділі мають свої сходини і готуються поставити драму. При цьому вивчають пісні, особливо народні, патріотичні й опановують організаційні навики. У неділі хлопці з Остапового гуртка співають Апостола, ходять зі свічками та й помагають співати людям Службу Божу. Остап вміє використати неділю на свої місійні цілі.

Покровитель на жовтень - св. ЛОНГІН, сотник (29.10)

Коли Ісуса розп'яли на Голготі, то службу несли римські вояки. Між ними був сотник. Вважають, що тим сотником мав бути святий Лонгін. Коли він побачив чуда, що сталися під час Господньої смерті, дуже налякався та й мовив: "Справді це був Син Божий" (Мт. 27, 54). Згодом він покинув військову службу. Апостоли його навчили Христової віри й він помандрував до Кесарії Кападокійської. Тут проживав як чернець, монах, і своїм прикладом та словом ширив Христову віру серед поган. Загинув під час переслідувань від меча, а вірні поховали його в селі Сандралис, у Кападокії.

Цей святий мав добре серце і побачивши чудеса, які сталися при хресті, приєднався до віри та й визнав, що Христос є направду Божим Сином.

Українська нація завжди пам'ятатиме своїх славетних сподвижників Духа. Вона увіковічнює їхню пам'ять не тільки словами чи якимись урочистими заходами.

На початку цьогорічного вересня у Яворові на Львівщині відкрито й освячено пам'ятник Митрополиту Андрею Шептицькому. До появи монументу спричинилися скульптори Федорченко, Троцький, Штокало. Він творився протягом 4 років у майстерні відомого митця Якова Чайки.

На урочисту Літургію прибули митрополит Перемишльсько-Варшавської митрополії кир Іван Мартиняк, єпископ Вроцлавсько-Гданський Теодор Майкович та єпископ-помічник Львівської архієпархії Юліан Ґбур.

За матеріалами преси

ЧОМУ ВІРЮ?

Вірити - це означає визнавати вищі, ще недосяжні істини і вартості життя, до яких однак кожен прагне, бо інакше життя не мало б жодної цілі і вартості. "Той, хто сіє, сіє в надії колись пожинати плоди", - каже апостол Павло. Життя - це те, що прямує до майбутнього. А майбутнє завжди непевне, невідоме. Наближатись до нього неможливо інакше, тільки з вірою. А віра опирається на якийсь досвід, що життя не може бути щось цілком безмістовне та безцільне.

Тож віра теж щось дуже особисте. Кожен виробляє віру перш за все для себе самого, щоб відтак нею поділитись з іншими. У кожній вірі мусить вже бути певна сума знань, досвіду, довір'я до інших людей. У нас найбільшу роль у розширенні і закріпленні віри відіграла Церква Христова. Вона вимагає від своїх членів твердої віри у проголошувані нею істини. Ті істини неможливо збагнути простим людським розумом. А те, що недосяжне, сприймається лише через авторитет. Якщо я вірю і довіряю тому, від кого я чую ті неосяжні істини, я одразу стаю учасником його знання. І не лише його, але всіх тих, що колись передали йому ті істини і вже ними жили. З того ясно, що віра - це НАЙЛЕГШИЙ, НАЙЗАГАЛЬНІШИЙ І НАЙКОРОТШИЙ, загалом НАЙПЕВНІШИЙ шлях до істини. Ми і найпростіші істини, як алфавіт чи математичні формули мусимо раз прийняти на віру, поки переконаємося, що це так. Спочатку кожен мусить довіряти, що лікар кожному бажає здоров'я, що ліки добрі, аж пізніше дізнається більше.

Тепер, коли говоримо про віру, найчастіше розуміємо віру в Бога, віру у Вічне Життя. Отже, на це я хочу відповісти: Чому вірю?

Тож перш за все вірю, бо шукаю СМИСЛ ЖИТТЯ. Яка б не була для когось дивна і недосяжна віра у Бога, але якщо він лише трохи задумається над сенсом життя, ніяк його не визнає доцільним і змістовним без віри в Бога. Проста відповідь типу "жити щоб жити" - це тільки означає, що крутимося у якомусь колі, який немає жодного змісту, цілі. Працювати, щоб працювати, думати, щоб думати, і не визначитися з ціллю - страшно, адже нічого не досягати, не здобувати щось нове... У

тварин може бути такий обмежений триб життя: рухатись, здобувати поживу, розмножуватися і вимирати. Це припустимо лише з того погляду, що вони служать цим комусь, приміром, людині і самим своїм існуванням свідчать про мудрість Того, хто їх сотворив.

Але бути людиною, відчувати завжди голод життя, голод щастя і кращого пізнання світу - це доволі сумне явище. Навіть останній раб, що все життя прожив у рабстві, тюрмі чи неволі, навіть останній каліка, який вірить, що його теперішнє терпіння чи нещастя закінчиться і зміниться на повноцінне життя, в яке вірили усі народи, піднімаючи свої очі до неба, стоїть незрівняно вище, ніж сліпий раб пристрасті, який думає, що йому досить нинішнього дня та крихітки тих розкошів, про які точно знає, що вони минуться. Хто з думаючих людей може позаздрити багатію, для якого теперішний достаток - це все на світі, тиранові, що здобув і охороняє свою владу насиллям і сльозами мільйонів, бо це для нього єдине добро, нерозумній красуні, яка думає, що її теперішнє щастя безконечне? Таке життя негідне людини. Якщо чоловік є думаючим єством, він мусить вдивлятися уперед, мусить розуміти, у якому він живе світі і що з того світу залишиться в майбутньому. І тут без зайвих теорій і розмов стає зрозуміло, що людське життя лише тоді має сенс і перспективу у майбутньому, якщо крім нас, слабосилих людей, що не могли створити такого великого світу і не зможемо його існування продовжити ні на одну хвилину, існує хтось, хто все те може. А якщо він наш Батько і хоче нам добра та створив нас з тою ціллю, щоб ми осягнули щось велике і стали повністю щасливими, тоді наше життя має справді великий смисл і гідну людини ціль. Ми оту ціль - ЖИТТЯ З БОГОМ, стаючи Йому у всьому подібними, осягнемо, незалежно від того, чи ми щось велике у цьому житті здобудемо, чи ні... На перешкоді нашого вічного щастя не стоїть нічого: ні наші хвороби, ні наші мізерні здібності, ні жорстока доба, у якій живемо, ні жодні катастрофи, які можуть знищити цілий світ. Той, хто вмів створити цей світ (а він у всіх відношеннях гідний подиву), може створити інший, далеко кращий світ. Вже сама віра, що розширяє моє серце і дозволяє мені перенести чимало різних негод не лише не нарікаючи, але радіючи їм, як необхідним випробуванням, щоб заслужити собі щось краще і ліпше, так багато говорить сама за себе. А історія теж подає нам дуже багато прикладів. Ми шануємо і подивляємо не тих людей, які у всіх відношеннях мали легке і щасливе життя, але тих, які опановані вірою, зносили всілякі труднощі і у важкій боротьбі та в терпіннях пробивали собі й іншим дорогу до кращого життя.

Віра в матерію, в її нескінченні можливості теж свого роду є віра, але вона зовсім сліпа, необгрунтована. Пізнаючи духовні сили людини, її здатність пізнавати, любити і бути щасливою, легко можна пізнати її Батька-Бога... і пізнати те, що Він творить щось розумне і доцільне. Але цього всього не можна приписати матерії, бо куди не глянемо навколо, то бачимо, що матерія підкоряється людському розумові, а не навпаки. Матерія лише добра і впорядкована там, де підкоряється природним законам (космічним, біологічним), а де вже мовби поза межами тих законів - там настає смерть, руїна.

Ще вірю тому, бо ЛЮБЛЮ САМЕ ЖИТТЯ, а життя без віри не являє

собою нічого доброго. Якщо вірю в Бога, Дателя усього, тоді я це життя подивляю у всьому, почавши від перших спорів, чи пак грибків, без яких неможливе жодне високоорганізоване життя. Але це життя має повний сенс, якщо є ВІЧНЕ ЖИТТЯ, і то для таких істот як ангели і люди, які все бачили, все зрозуміли, могли брати участь у боротьбі за те, за що боровся і бореться сам Бог, за перемогу правди і добра. Життя, яке зникає безслідно, життя, яке не має історії, яке не може розраховувати на майбутнє - це не життя. Навіщо родитися, боротися, страждати, радіти і любити... але лише раз, без жодного продовження, без великого всесвітнього досвіду, який всі ті пережиття може згорнути в одне ціле, без всесвітнього великого суду, який розкриває смисл усякої боротьби за правду і справедливість? Історію творили лише такі, які свідомо, з любові і самопосвяти йшли на великі жертви, як, наприклад, батьки для своїх дітей, великі пророки за власні голошені істини, великі винахідники, жертвуючи часом і здоров'ям за винаходи на добро іншим, борці за свободу своїх рідних... Але за свого життя вони не отримали жодної нагороди. Сам Пан неба і землі захотів бути найбільшою і постійною жертвою за щастя всіх людей.

І врешті я вірю тому, бо хочу любити. Любити можна лише щось таке, що варте любові. Як можна любити найкраще тіло, якщо воно лише тіло, майбутній порох зітління? Як можна радуватись комусь, коли ти знаєш, що це лише одноденний комарик, який трохи потріпоче крильцями і зникає без сліду? Людину можна любити правдиво лише тоді, коли знаєш, що за спиною стоїть її великий, незбагненний Творець, який їй призначив щось величне. Нехай вона тепер ще несвідома, нехай вона тепер ще грішить і помиляється, нехай вона навіть бореться з Богом і заперечує всі великі і кращі істини життя, але в її серці є зародок свободи, є жадоба життя і щастя, є своєрідна жадоба любові, і вона буде доти шукати, поки якось не задовільнить ту жадобу. Можливо, ця жадоба поведе її навіть у пекло, може вона буде вічно нещасливою, але все одно вона вже буде особою, що творить історію і розкриває загадку добра і зла. Вірю - це значить, - не знаю; але, хтось певно знає, що існує таке загадкове життя і такий загадковий світ... про те, що він не може існувати без цілі і смислу, - знаю точно! Тому вірю!

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

Я, Андрухів Микола-Роман Іванович, 1938 року народження переніс три інфаркти. Уже 2 роки - інвалід 2 групи. За порадою отця - сповідника ревно і щиро відмовляв молитви на могилі бл. п. єпископа Миколи Чарнецького. Регулярно відвідую це місце на цвинтарі. Відчував чудодійну силу землі з могили. Через певний час сталося чудо - серцева біль відійшла.

Висловлюю щиру подяку Владиці-заступнику і закликаю усіх недужих, потребуючих допомоги молитися до бл. п. єпископа Миколи Чарнецького.

м. Львів, тел. 65-71-01

ОКРЕМА ЛЮБОВ ВЕЛЬМИ НЕБЕЗПЕЧНА!

Одним з найкращих знавців духовного і чернечого християнського життя є, без сумніву, святий Василій Великий. І у нього можна та й треба нам учитися, бо він є авторитетом у веденні християнського і чернечого життя, тобто згідно з заповідями Божими і за євангельськими радами.

Цим разом звернемо увагу на те, що він говорить про братню любов. У четвертій аскетичній бесіді мовить святий отець: "Правило любові не дозволяє на поокремі приязні і товариства в монастирі. Особливіша любов кількох мусить шкодити загальній згоді. Всі повинні мати для всіх одну міру любові, в цілому монастирі мусить бути захована одна рівна, загальна любов. А якби виявилося, що якийсь монах має особливішу, більшу любов до монаха (рідного) брата або свояка або якого-небудь іншого, нехай буде покараний так, якби усіх інших скривдив. Надмір любові до одного є певним доказом браку любові до інших" (Твори, ст. 133).

Ці думки великого кападокійця звернені не лише до монахів, а вони стосуються усіх християн, усіх людей, додаймо. Щоразу, коли хтось виявляє більше зичливості чи прихильності або симпатії до одного, то тим самим провиняється супроти інших. І недаремно люди мають жаль до такого одно-чи дволюбника. Ми самі, напевно, мали у житті таке негарне почуття, коли побачили таких, що наче (як люди кажуть) два лисі коні водилися та й перешіптувалися, а іншими тим самим погорджували і їх явно-славно принижували. Це стосується не лише поодиноких осіб, але й цілих громад, спільнот і народів.

Як воно до глибини душі образливо, коли з одними громадами певна громада живе приязно і допомагає їй, а з іншими того вже не чинить. От візьмімо стосунки між народами і державами: вони повинні бути рівні до всіх. Немає надлюдей і підлюдей. Теж не може бути "старшого" брата, бо це нагадує біблійного Каїна, що із заздрості вбив Авеля. Свого часу за Мазепи хотіли українці ставитися гарно і до шведів, то які люті кари і які жахливі катування перенесли пізніше ті, що на таке відважилися, а Мазепу скільки років виклинали, напевно ще й сьогодні виклинають.

Теж непорядно називати народ іменем, яким себе не зове і за якого себе не визнає. Як може себе називати якийсь народ християнським, і то православним, а при цьому утискати і нищити інший народ. Хоча б тих же чеченців або мусульман у Боснії?

А це виконують саме ті, що плекають отаку окремішню любов. Вони проти себе налаштовують народи і держави світу, вони підкопують повагу християнської віри та накликають на себе відчуження. І чи варто це робити? Теж інші на цьому зле вигравали. От за царів нищилося і переслідувалося усе українське (мазепинське) та уніатське (українське католицьке) і нині далі ведеться та сама акція. То що з цього випливає? Недовір'я і топтання не лише прав людських, але й самих людей, як таких. І хто в такій ситуації буде почуватися задоволеним і матиме любов до такого "люблячого" ведмедя чи вовка? Ніхто і ніколи. Тому треба любити однаково усіх людей без огляду, чи вони християни чи ні. Хто має безсмертну душу і за кого Христос Бог умер (а Він за всіх людей пожертвувався), то годі когось виключати та й ставити нижче себе. Хто хоче панувати, той повинен іншим служити і на цьому нічого зовсім не стратить, але заробить і тут на землі, а ще більше там, у небі, у вічності!!!

Іван ДОЛИНЮК

"ДОДОМУ"

Хто з масла може чи робить масло? Масло роблять зі сметани. Це ми всі знаємо, але на жаль є особи, що намагаються якраз вище згадане чинити. Бо ми є християнами ще скоріше, ніж від часів св. Володимира й Ольги. Нас християнізували свв. Кирило і Методій та й св. апостол Андрій і його учні. Не оминав наших земель св. Василій Великий і Йоан Золотоустий. А от тепер хочуть з нас, християн, знову зробити християн різні куплені твердою валютою сектанти. Біля однієї лікарні вони розмістилися зі своєю літературою. Одна студентка університету спостерегла їх, як йшла відвідувати в лікарні свою товаришку. Повертаючись, звернула їм увагу, що вони спізнилися і просто неможливо з християн, і то повноцінних, робити християн неповноцінних-сектантів. Іншого дня, як йшла знову відвідувати до лікарні подругу, то вже тих, що намарно намагаються трудитись, не було. Так усі добрі християни повинні робити, як та дівчина. Зрештою поширювати секти - це велика шкода українській державі і народу, бо вони роз'єднують цілісність народу і відверто виступають проти військової служби. Одна секта сміє патякати, що "патріотизм - це диявольська справа"... І треба таке неподобство припинити, сказавши: "Забирайтеся додому!"

Є. Ш.

"МАЄТЕ ГРІХ".

"Не судіть, щоб вас не судили, бо яким судом судите, таким і вас будуть судити".
(Мт. 7,1)

Часто доводиться чути людям від своїх співгромадян такі слова, які згадані у заголовку: "То маєте гріх!" Або "великий гріх" і тому подібне. Що ж на це сказати? Спершу треба пояснити, коли є гріх і хто має перестерігати чи дорікати про гріх і які є наслідки такого говорення.

1. *Коли є гріх?* Отож гріх є тоді, коли людина свідомо і добровільно переступає котрусь з Божих заповідей чи церковних. Не завжди кожен вчинок є гріхом чи провиною. Бувають випадки, що людина цілком не поповняє якогось переступу заповідей, а тільки користає з нагоди, що в даному випадку заповідь не зобов'язує. От для прикладу. Неділя, а в неділю вірний має взяти участь у Службі Божій. Та захворіла дитина і мусіли везти її в місто до лікарні. Тут нема жодного гріха, бо була важлива перешкода не виконати закон.

Деякі загонисті ревнителі закону підсувають під гріх речі цілком довільні і не грішні. От сідати чи стояти, або й клячати в часі відправ чи їх певних частин. Тут радше є вияв побожності, ніж порушення якоїсь заборони, якої зовсім нема ні в Святому Письмі, ні в традиції даного місця.

2. *А хто ж тоді має право дорікати, де був чи не був гріх?* Це справа учительського уряду Церкви чи священиків. Не може перша ліпша особа одягати на себе тогу судді, установляти виїздну сесію та оголошувати, що от тут гріх. Як воно необачно та й негарно голосно у церкві говорити навіть служителям культу, що от клякнув до Святого Причастя, то вже "поповнив великий гріх згіршення", або "маєте гріх, коли у великодньому часі насмілюєтеся клякнути"... З такого навіть дитина сміється...

Найкраще про сумнів запитати у богобоязного єрея та й за його осудом йти. Дивно, бо деякі миряни вважають великим гріхом з'їсти зі смальцем у п'ятницю, але коли згадати їм про подружні обов'язки, то одразу знаходять викрутаси: "такі важкі часи", "нині ніхто більше однієї чи двох дітей не має"... Або жити в стані тяжкого гріха. А цього ніхто не осуджує. Але, навпаки, зараз усі виправдовують та боронять таких розкішників, які шукають "кохання", а у розквіті нищать плоди того кохання, перериваючи вагітність...

3. *Наслідки говорення.* Коли непокликані до священичого чи монашого стану наліво і направо голосять, що це чи те гріх, то ризикують, бо беруться до справ, які до них цілком не належать.

Показують явну гординю та самоволю, ніби-то вони можуть і самій Церкві та її служителям диктувати і вчити, що можна робити, а чого ні. Тим викликають у боязливих душ хмару сумнівів, а в байдужих кпини і нехіть до самої віри та релігії. Вони зараз спостережуть, що є вірні ще й такі неповажні і некомпетентні.

Такі утруднюють працю священикам і сповідникам передусім, та й тим самим зневажають тих, яким сам Христос доручив "в'язати і розв'язувати". Словом, зі своїм уставом пхаються до чужого монастиря!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ВОДА ЖИВИЛЬНА

Є у шахтарському Прибужжі цілюще джерело. У полі, неподалік села Острів Сокальського району, б'є струмінь джерельної води. Легенди й старожили свідчать, що вода ця має чудодійну силу (й справді, вона має лікувальні властивості). А ще тут, кажуть, являлася Божа Мати.

У роки войовничого атеїзму джерело декілька разів засипали землею. Але дбайливі руки знову і знову розчищали його. Тепер неподалік цього місця збудовано капличку.

Тарас ЛЕХМАН

У КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ ЗАДІЯНО ПОНАД 1 БІЛЬЙОН 800 ТИСЯЧ ОСІБ

На 31 грудня 1994 року кількість осіб, задіяних у Католицькій Церкві, перевищує 1 більйон 800 тисяч осіб, серед них більш як 4 тисячі єпископів, понад 400 тисяч священиків (єпархіальних та монахів), понад 21 тисяча постійних дияконів, близько 60 тисяч монахів, що не є священиками, 850 тисяч монахинь, 32 тисячі членів мирянських товариств, майже 3 тисячі світських місіонерів та понад 400 тисяч катехитів. Ці цифри подає останній статистичний довідник Католицької Церкви.

За даними прес-служби Ватикану, протягом 1975-1994 рр. число кандидатів на священство зросло майже на 75 відсотків і становить 105 тисяч осіб.

На 31 грудня 94 року вірними Католицької Церкви вважали себе 976 тисяч осіб (це становило 17,4 відсотки світового населення). Всього ж у світі налічується до 2700 католицьких єпархій та вікаріатів: з них 1005 - в Америці, 708 - в Європі, 462 - в Азії, 444 - в Африці та 77 в Океанії.

До сфери опіки Католицької Церкви входять понад 100 тисяч закладів охорони здоров'я (шпиталі, диспансери, лепрозорії, будинки відпочинку, дитячі будинки), з яких 39 тисяч розташовані в Америці, 33 тисячі - в Європі, 19 тисяч - в Азії, 13 тисяч - на африканському континенті та 1,5 тисяч - в Океанії.

Що ж до навчальних закладів, то з них Церкві належать 174 тисячі (понад 83 тисячі початкових шкіл, 54 тисячі дитячих садків, 33 тисячі середніх шкіл, майже 3800 вищих закладів освіти та університетів).

За повідомленням API

ВІДПОВІДЬ КОМІСІЇ

Комісія з питань науки та народної освіти при Верховній Раді України на заклик провідних громадян і організацій Львівщини відповіла з підписом голови комісії В.Ю. Сторожка наступне: *"На Ваше звернення про впровадження в Україні Закону щодо вивчення в закладах освіти Закону Божого і релігії нарівні з іншими навчальними предметами, повідомляємо, що Верховна Рада України 23 березня цього року прийняла закон України "Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР "Про освіту". Стаття 9 зазначеного закону передбачає, що заклади освіти в Україні, незалежно від форм власності, відокремлені від Церкви (релігійних організацій), мають світський характер, крім закладів освіти, заснованих релігійними організаціями.*

Щодо можливостей вивчення релігії неповнолітніми дітьми, то це можуть бути недільні школи, оскільки навчально-виховний процес у закладах освіти є вільним від втручання політичних партій, громадських і релігійних організацій"...

Подамо до цього певні міркування:

1. Дитина від 6 до 18 років, тобто до повноліття, повних 12 років, позбавлена навчатися найголовнішого знання про Бога і справжньої моралі. Саме тоді, коли ця дитина найбільше тої духовної формації потребує і потім вже дуже важко, щоб могла надолужити втрачене. Наслідки того "вільного від втручання релігійних організацій" ми вже сьогодні бачимо. От "Високий Замок" 31-го серпня цього року подає, що одна львівська школярка в часі останніх канікул заразила сифілісом 82 хлопців. Також там є інформація про те, що в Єкатериноградi семилітний і десятилітній хлопчики набралися тої самої недуги від десятилітніх дівчаток...

2. Знову твердити, що нинішнє навчання вільне від втручання політичних і громадських партій теж є дуже проблематично, бо освіта базується на теоріях політичних чинників і громадських прибудов. І якраз відокремлення Церкви від держави - це ж знане усім маніпулювання компартії ще від 1917 року. Дав би Бог, щоб оті партії та громадські групи не втручалися у виховання... Хоч правду щиру кажучи, якраз оті релігійні організації повинні мати передовий вплив на виховання і освіту.

3. Чи творці отаких "законів" є свідомі того, що вони руйнують дитячі душі та й працю рідного дому, бо хоч не всі, але батьки бодай у Галичині таки стараються виховати від ранніх літ дитину у релігійному дусі. А дитина йде до школи, і в школі її ламають і нищать те, що зі значними зусиллями дав родинний дім. То не є злочин? Обурення та й скарги щодо цього линуть з усіх сторін, і саме це було однією з причин того домагання організацій та громадян Львівщини.

4. Солідне виховання і освіта повинна мати і такий же фундамент, підвалину. А без релігії, без науки про Бога і Творця ніколи такого не буде і не станеться. Це будуть лише каліки без сумління і серця. Коли імперія, що будувалася

75 років без Бога, зазнала краху і розвалилася як картковий будинок чи мильна булька, то яке майбутнє покоління виховає демократична і вільна держава без повноцінного і основного релігій-ного вишколу?

5. Нині говорять багато про економічне та й громадське оздоровлення народу та держави. Гаразд, а що можуть дати країні діти й молодь, які не знають того основного: "не убий", "не кради", "не чини перелюб" і "не бреши"?.. Чи можна буде побороти перекупство та продажність, хабарництво, розпад родин, розгнузданість, кримінальний світ, наркоманію і статевий розгул і подібне без релігійного чинника? Та заповіді Божі - Декалог - зобов'язують не лише католиків-йосафатян, але й православних, жидів та євангелистів... Отож, усувати і не допускати навчання Божого у школу, це явне зло, певне руйнування держави та людства.

6. Коли така Литва чи Словенія мають навчання релігії у школі, і від того ці країни не зазнають краху і не руйнуються, то того не може бути у нашій країні? Давніше, за Австрії та й Польщі, царської держави навчання закону Божого священики проводили у школах, і то платне, як інші педагоги. А ми сьогодні цього у власній вільній державі позбавлені. Виходить, що нам під окупантами австрійцями, поляками та й царськими москалями було краще під тим оглядом? Дійсно, можна запитати, і то слушно: "Що тоді нам дала Україна?"

7. Правда, владні чинники сказали прохаючим таке, що мусять дотримуватися загальних світових чи європейських масштабів. То що тоді за самостійність і суверенність, свобода і незалежність, коли нам диктують далі чужі загарбники душ і віри та й послідовно грабіжники вічного життя і щастя? Чи хто буде плакати за такою державою чи таким порядком? Є чимало причин такого від'ємного ставлення до владних чинників.

8. Хоча мусимо сказати, що вимагати навчання релігії у школах кожного рівня та типу спочатку належить до компетенції церковних провідників. Вони мали б відгукуватися на таку проблему та й вимагати і досягати свого. Якщо діти не будуть мати основного і безперервного релігійного вишколу, то їм до хрону і східна, і західна та й навіть північна духовність. Саме тут ми, як християни повинні бачити небезпеку і на цю ділянку повинні відповідальні за долю Церкви і релігії звернути увагу і піднести свій могутній голос. Коли у часі Другої світової війни митрополит Андрей Шептицький домігся, аби в дивізії "Галичина" (яка була у рамках партійних і безбожних військ) були капелани-духовники, то нині у вільній державі, і то своїй, оті провідні кола мовчать?

9. У правовій державі усі громадяни рівні перед законом. Немає порізнювання-дискримінації під оглядом віри, раси, національності тощо. Коли сущне право на християнське публічне виховання заперечується християнській групі, то виникає з того порізнювання громадян, а цього не можна допустити. Хоч інші меншості тих прав аж забагато в нас мають. Тоді режим стає фашистським, тоталітарним і пахне терором... Коли усі повинні виконувати громадянські обов'язки, як от військова служба, сплата податків, то й мають повне право на гідне виховання дітей в

установах, які вони своєю працею та потом утримують. Що ж тоді думати про таку вольницю та демократію?!

10. "Недільні школи" цілком не розв'язують питання релігійного виховання дітей і молоді, а це що неділя є для почитання Бога, її треба святкувати і тоді також треба відпочивати. До того ж духовний персонал має в той день багато іншої праці та занять. І школа належить до трудових днів, а не до такого Господнього дня як неділя. Ми бачили у діаспорі усі невигоди, які такі школи приносять і вони повністю таки не досягають своєї мети, бо навчати Божого закону треба усіх хрищених, а не тільки тих, що правильно відвідують храм. Їхні діти ще найменше тої катехизації потребують, до речі, кажучи. І недільні школи мусить утримувати сама громада, держава ж прикривається тезою, ніби Церква від держави відділена й тим самим накладає більше тягарів на віруючих. Це неслушно і несправедливо!

Словом, релігійне виховання дітей, молоді та дорослих на заводах, підприємствах, інших громадських організаціях та у війську, є необхідним і його треба висувати на перший план. Інакше нема для держави і людства майбутності!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ВІРМО У МОЛИТВУ!

Минулого року життя склалося у мене вкрай несприятливо та напружено. Відбувалися потрясіння за потрясіннями. І, здавалося, не було виходу із того важкого становища.

Тоді, з глибокою вірою та надією приступила я до почергових дев'ятниць: до бл. п. єп. М. Чарнецького та до св. ап. Тадея. Пізніше знову відмовила ті ж дев'ятниці з обіцянкою за вислухані прохання висловити свою подяку через часопис "Місіонар".

І сталося чудо. Мої молитви були почуті. Багаторічні, у минулому ніби-то невирішальні проблеми, звелися до дріб'язковості, розрядилася напруга у родині. Відбулася справді благотворна, чудодійна дія молитви. Мир і просвітлення прийшли до мене.

І я закликаю знедолених і покривджених, нужденних і просто потребуючих щоденної помочі не забувати, що сказано: "просіть і дасться вам". Тож молімося з вірою і побожністю, жертвуймо себе у молитвах і Господнє благословення не опустить нікого з нас.

Моя сповідь була б неповною, якщо б я не згадала, що окрім дев'ятниць я тричі відбувала прощу до Гошева.

Лариса С., м. Львів

ПРО ВТОРОПНЕ МИЛОСЕРДЯ

Коли християнська душа щось хоче доброго зробити, то це мусить виконувати як воно належиться, тобто розумно, второпно. Інакше навіть коштовне та жертовне діло не матиме вартості ні для неї, ні для Божої слави.

От маємо приклад: виходять люди з церкви і на стежці повно циганчат. Усі простягають руки і роблять дуже жалісливі міни та й безупину просять-благають: "Дайте, не минайте!" І люди дають, не жаліють. Та як не дати, якщо воно просить?.. Минати не годиться і подібне мовлять.

Та, до речі, кажучи, це невторопно, бо ті хлоп'ята мають своїх батьків, бо коли б їх не було, то і самих циганчат на світі ніхто б не бачив. А робиться і батькам, і дітям такою милостинею ведмежу послугу, якщо не щось гірше. Бо змалку вже звикають, що не треба працювати, тільки жебрати і стане якось коротати вік. А їхні батьки теж будуть собі сидіти у шатрах та й покурюватй люльки, бо знають, що їхні діти для себе і для них вижебрають від м'якосердних людей на хліб і до хліба (на випивку!).

Добре вчинив один чолов'яга. Приступив до нього малолітній жебрачок. А він каже: "А тато твій де?" "Я не маю тата". "Ну, а мати?" "А мати хвора". "Як так, то поведи мене до твоєї хворої матері". Та коли оглянувся за малюком, то його вже не було... І таке вчиться дармувати та ще гірше, - брехати у живі очі. Також під церквами у нашій Україні являються різні типи, що могли б для себе легко заробити, бо сильні і виглядають фізично здоровими. Та ба, коли вони звикли користати з людського м'якого серця і надуживають, а жертводавці псують їх та інших, які теж мають спокусу жебрати і часто за тою спокусою йдуть. Чимало жінок, як це люди знають, постійно надуживають алкоголем.

"То тоді не давати милостині?" - хтось кине репліку. "Ні, потрібно, і то щедро давати, але розумно і у певні руки". При парафії повинна існувати відповідна група людей, яка має на обліці бідних парафіян і непарафіян, і їм правильно помагає. Дбає, щоб не бракло в хаті хліба насущного і були засоби на інші життєві потреби. І така група милосердя дає наскільки треба і кому дійсно треба.

Знову ж коли хтось хоче дати гроші чи інші речі як милостиню, то добре зробить, коли їх дасть до окремої скриньки у церкві з написом "Пожертва для бідних". Така скарбниця є у всіх майже церквах світу. З тої скрині гроші йдуть на бідних і на їхні потреби. Навіть, коли часом пішли б не в ті потребуючі руки, то ми маємо певність, що наша лепта є на добрій дорозі.

Крім пожертв на бідних, добре жертвувати і на сиротинці та доми-притулки для старших осіб. В Італії існує такий заклад, що зветься "Коттоленґо". Там заборонено їм просити милостиню за нормою святого Йосипа Коттоленґо, але їжі та й до їжі ніколи мешканцям такого

Коттоленґо не бракує. Вони уповають на Боже Провидіння, а воно спонукає милостивні серця до жертв. Буває, що десь здалека приходять великі суми і жертводавці не хочуть себе називати, щоб тільки Бог знав їхній дарунок і так нагородив. На це вже дав рецепт Христос, щоб твоя лівиця не знала, що робить правиця.

Є збудована у Святій землі одна церква-храм, яка має таблицю і такий на ній напис: "Бог знає, хто будував цей храм". Хоч варто пригадати, що чимало людей воліють руку простягати і знають "на", але чогось то в них незрозуміле оте від інших "дайте". Та однак сам апостол пише, що краще давати, ніж брати! Милостині можна давати з заощаджень непотрібних ужитків. Маємо на думці куріння і алкоголь. Це речі цілком непотрібні, а навпаки шкідливі і для кишені, і на здоров'я та ламають характер людей. Люди, які живуть скромно, то навіть з невеликої зарплати дають милостині. Коли ходити з кропилом, то у діаспорі тоді дають на утримання священиків. Звичайно, священики переконались, що найбільшу жертву дають вдови та й сироти. Про це я сам часто пересвідчився. Отож, будьмо милосердні, і то за нормою второпності зверху. Милостиня лишається на вічне життя та прощає багато гріхів.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ЛЕГЕНДИ ГАЛИЦЬКОГО КРАЮ

ЦВІРКУН

Ріс собі хлопчик. Веселий, спритний. І дуже любили того хлопця, бо він умів співати як ніхто. Вечорами, коли закінчать денні справи, сходилися старі і малі послухати хлопця. Хто слухав його пісні, то набирав життєдайної сили і снаги, немов пив живу воду з джерела. Співав хлопець про сонце, про землю, про квіти-трави. І кожна пісня славила край. Дивні і прекрасні то були пісні. Коли його запитували, як йому вдається так гарно співати, то він відповідав, що сам ніколи не складає пісні, а чує їх від квітів, дерев, ріки, птахів. І лише переспівує їх людям.

Та трапилось нещастя: почули про співучого хлопця лихі сусіди і вирішили викрасти його. Темної ночі, коли він наслуховував пісню місячного сяйва, щоб потім переспівати її людям, злодії схопили хлопця і понесли в чужий край. Володар чужого краю дуже любив пісні. Коли до нього привели співучого хлопця, він облесливо посміхався, простягав йому золоті монети. Та хлопець - мовчав. Його піддали тортурам і побиттю. Хлопчик не витримав болю і затягнув тужну-тужну пісню, від якої німіли люди і плакало каміння.

Тоді цар наказав відвести бранця в його землі і, якщо той заспіває там, - вбити. Коли хлопчик ступив на рідну землю, з його грудей вирвалась пісня радості. Один із супроводжуючих замахнувся шаблею, аби виконати наказ царя. Шабля свиснула у повітрі, а хлопця не стало. Тільки в траві стрибнула чорненька комаха, задерикувато вицвірінькуючи веселу пісню.

Відтоді й повелися на нашій землі цвіркуни. Їхні пісні славлять рідну землю і звеселяють людей.

Записав Тарас ЛЕХМАН

"МИЛОСЕРДЯ ДВЕРІ ОТВОРИ НАМ, БЛАГОСЛОВЕННА БОГОРОДИЦЕ"

Протягом 16-18 серпня до древнього міста Ярослава (Польща), заснованого нашим видатним князем Ярославом Мудрим, з'їхалися наші духівники, українська громадськість, щоб взяти участь у святкових заходах. Українська парафія Преображення Господнього була місцем духовного єднання учасників свята. Прочитано лекції, реферати, присвячені 400-літтю Берестейської унії, проведено наукову конференцію. Правилися Служби Божі, паломники спільно молилися до ікони Матері Божої "Милосердя Двері". Вона визнана чудотворною папою Пієм VI наприкінці XVIII століття. Також відома своїми чудами у нинішньому столітті.

Основою святкувань була коронація чудотворного образу. Гарне враження напередодні цієї урочистої події справили нічні чування молоді в українському храмі. А в неділю, 18 серпня до Ярослава прибули 10 Владик нашої Церкви (кир Юліан Ґбур, кир Василь Медвіт, кир Павло Василик, кир Софрон Мудрий, кир Юліан Вороновський та ін.), префект

На світлині: процесія, у якій йдуть єпископи нашої Церкви, прямує до місця коронації.

Конгрегації Східних Церков Акілле Сльвестріні, 4 римо-католицькі кардинали, духовенство Римо-католицької Церкви, представники монаших згромаджень та чинів з України та з-поза її меж, митрополит архієпископ Перемишльсько-Варшавської митрополії кир Іван Мартиняк та ін. На площі біля міської Ратуші було встановлено поміст, де урочиста процесія принесла чудотворну ікону. Під час святкової Божественної Літургії зачитано папське привітання, у якому зазначено, що обидві корони для ікони (до речі, є цінними речами) освячені під час римських святкувань 400-ліття Берестейської унії. Владика Софрон Мудрий у проповіді акцентував на заступництві Пресвятої Богородиці. Небесна Матір виявляє милосердя і до нашого народу. Крізь лихоліття нинішнього століття наша нація все-таки існує, розпочинає розбудову власної держави. Ми потребуємо подальшого заступництва Богородиці і на цьому також наголосив Владика. Після вітальної промови митрополита розпочалася коронація. Її здійснив кардинал Акіле Сільвестріні.

Варто зазначити, що місцева влада добре подбала за порядок та спокій у місті під час святкувань. Місцеві жителі теж виявляли увагу до святочного дійства біля міської ратуші. Можливо, акт коронації в якійсь мірі згладив цьогорічний конфлікт у Перемишлі та нагадав, що між християнами має панувати лише згода та справедливість.

Ігор СКЛЕНАР

З УСІХ УСЮД

Приватна ініціатива

Свобода дає людям нагоду проявити приватну ініціативу. Скажімо, на Жовківщині діє збутова спілка молока та постачання товарів широкого вжитку селянам. Душею спілки є підприємлива пані Галина Сідельник. Так треба усюди робити і творити український ринок, а не захід за Бугом має аж два ринки - свій і наш. Бо чимало наших не хочуть працювати для себе й у себе! Їм чуже і далі миліше!

Слушне домагання

6-го липня звернувся відомий діяч Вячеслав Чорновіл, щоб ліквідувати комуністичну символіку, як монументи, назви вулиць, тощо, бо вільна держава не може мати ознак неволі та атеїзму. У Львові проводяться заходи встановити на давнє місце статую Пресвятої Богородиці. Чи не краще було б спочатку очистити край від різних ідолів і цілком немистецьких подобій...

Відправа для молоді

У Городенці тутешній о. декан Ігор Левицький в Свято-Успенській церкві править Службу Божу для молоді і вона почала ретельніше відвідувати у неділі та свята храм. Батьки часто скаржаться, що годі дітей спонукати іти до церкви, бо діти не можуть витримати довгі моління. Тим то у латинській катедрі у Львові на дитячій месі є 80% українських дітей. Але то декому цілком нічого не свідчить. Аби було так, як їм забагнеться, і всі мусять на всіх язиках мовчати.

Іван ДОЛИНЮК

На світлині: молодь вночі чуває разом з духовниками напередодні коронації.

На світлинах: процесія з коронованою чудотворною іконою прямує до храму; українська церква Преображення Господнього у Ярославі.

ОБЛЕЧИНИ У КРЕХОВІ

Цього року новіціят Крехівської обителі знову поповнився новими членами. На свято Преображення Господнього, 19 серпня біля сорока молодих людей були облечені у монастирській церкві, яка ледве вмістила чималу кількість людей. Вони були свідками посвяти Богові кращих синів нашої нації, які почули у своєму серці поклик і знехтували світовими марнотами. Облечини здійснив Впр. о. Василь Мендрунь, магістр новіціяту за участю духівників святомиколаївського монастиря та численної братії. 28 серпня, на свято Успення Матері Божої відбулося друге торжество - 20 новиків, які успішно пройшли новіціятське випробування і виявили постійність у покликанні, поклик у чеснотах, здатність виконувати праці в Чині, склали свої перші тимчасові обіти на руки Впр. о. Василя Мендруня, ЧСВВ. Отож нехай Господь прийме жертву цих братів і благословить своєю ласкою, а Мати Божа має у своїй опіці!

брат Йоанікій ЧВЕРЕНЧУК, ЧСВВ

ПЕРШИЙ "ЛИСТ З НЕБА"

Це був незабутній день - святого славного пророка Іллі, п'ятниця, 2 серпня 1996 року. Саме цього дня, пополудні, я їхав до нового місця призначення - у Крехівський монастир. І прийшло мені на думку таке: Ілля був взятий на небо вогненною колісницею; по мене, щоправда, приїхала "четвірка", але теж везе до неба. А як по-іншому назвати славну Крехівську обитель? Усім відоме це місце, де перебуває наша василіянська майбутність, новики і кандидати.

Зустріли мене дуже радо і отці, і браття, і наша "майбутність". І на душі стало так радісно! Впр. о. Теодосій Янків (тепер він Генеральний консультор Головної управи Василіянського Чину) представив мене, побажав успіхів у праці, детально ознайомив з усіма справами новіціяту. А їх чимало! Я застав великий колектив! Правда, після того, як 39 кандидатів на свято Преображення Господнього 19 серпня прийняли монаший одяг, а 20 новиків склали свої перші обіти і роз'їхалися по монастирях, формаційний дім набув "людського" вигляду: 45 новиків і 27 кандидатів (поки що 27, бо нема такого тижня, щоби хтось не прийшов). На новіціяті - зразковий порядок; скрізь відчувається вправна рука колишнього магістра о. Теодосія, який протягом шести років невтомної праці у Крехівському монастирі до невпізнаності тут змінив "лице землі". Це був дуже важкий період, період становлення. Я прийшов, можна сказати, на готове.

І ось настав вересень. Кандидати і новики сіли за парти. Розпочалося навчання. Що ж вони вивчають і хто їх вчить? Історію Василіянського Чину і Літургіку - о. Андрій Шагала; правила доброї поведінки - брат Захарій Гломба (він також викладає методику катехизування, географію та історію України); о. Мар'ян Чорнега читає лекції з життєпису св. Василія Великого, а мені випало викладати катехизм християнської віри, катехизм обітів, основи музичної грамоти, спів (тут багато праці!) та пояснювати монаші правила. Плануємо створити власний невеликий хор. Браття - народ працьовитий та здібний. Чимало є таких, що мають спеціальну середню освіту, а дехто й вищу. Приходять кандидати звідусіль, з усієї України. Однак, щоб розпочати кандидатське випробування, вступники повинні пред'явити Впр. о. протоігуменові у Львові (Святоонуфріївський монастир, вул. Б. Хмельницького, 36) наступні документи:

1) свідоцтво про народження, хрещення та миропомазання;

2) короткий життєпис; 3) свідоцтво моральної поведінки від власного пароха; 4) посвідку єпископа (у випадку свячень); 5) посвідку вищого настоятеля Чину чи якогось чернечого згуртування, якщо раніше були у ньому; 6) кандидати латинського обряду пред'являють письмовий дозвіл від протоігумена, за згодою своєї ради; 7) останні шкільні або фахові свідоцтва (також паспорт і військовий квиток); 8) свідоцтво компетентного лікаря про фізичний і психічний стан здоров'я при вступі.

Не приймаються до монастиря:

1) хто не має 17 років; 2) хто відрікся католицької віри і став сектантом;

3) кому загрожує покарання за тяжкий злочин, в якому є або може бути обвинувачений; 4) хто вступає зі страху, примусу чи доведений до цього підступом; 5) хто зв'язаний важним подружжям.

Щойно, зібравши потрібні документи і отримавши благословення Впр. о. протоігумена, вступник може бути прийнятий до кандидатського випробування у Чині.

Накінець, дорогий Читачу, хочу ознайомити Тебе з нашими священиками, які під цю пору працюють в поті чола у нашій Крехівській обителі. Це: о. Дам'ян Кастран - наш молодий ігумен і соцій; о. Мар'ян Чорнега - парох і сповідник; о. Андрій Шагала - духовник; о. Андрій Явдощак - допомагає в обслузі парохії і автор цих рядків - о. магістр.

Ось так розпочалося для мене нове життя. Цілком неочікуване і таке прекрасне. А дві протоігуменські каденції промайнули як два дні. Скільки було за той час цікавого, повчального, приємного, але часом і гіркого! Та про це вже в наступних "листах з неба".

До зустрічі, шановні читачі! Разом із кандидатами і новиками поручаюсь Вашим святим молитвам!

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

ДОРОГИ ДО БОГА

У цьогорічних числах 1, 2, 3, 4, 5, 6, нашого часопису публікувалися "Спогади сестри Веньямини", де йшла мова про заслання сестер Пресвятої Родини у Сибіру та їх повернення в Україну. Цікавою є розповідь про покликання до монастиря Володимири Марцінковської, авторки вищезгаданих спогадів. Нижче подаємо її.

Сестра Веньямина, з дому Володимира Марцінковська, народилась 24 липня 1921 року в селі Язлівець Бучацького району Тернопільської області в родині Омеляна і Євгенії Марцінковських. Крім неї, в сім'ї було ще троє молодших братів; вона ж єдина донька і улюбленица багаточисельних родин Марцінковських і Барановських (мама Євгенія - з дому Барановська), заможних, інтелігентних родів, в яких у пошані була добра освіта, які дали своєму краю багато шанованих, прогресивних духовних і світських діячів. У Язлівці в роки дитинства малої Володимири працювали польські монахині сестри-непокалянки, в яких вона просиджувала цілими днями, а потім ходила до їхньої школи.

Згодом брат дідуся заповів половину свого маєтку на захоронку для сиріт; так в Язлівці з'явились українські монахині-сестри Пресвятої Родини. В 12 років Володимира вперше попросилась до монастиря. Спочатку її намірів ніхто не сприйняв серйозно: була ж ще мала. Але минув рік, другий, а дівчина все наполягала і просила тата про дозвіл. Батько віджартовувався, але згодом заборонив навіть згадувати про

монастир. Так минув ще рік, і врешті якось тато дався намовити, щоб Володимира, в неповні 15 літ, поїхала як кандидатка до Гошева - може, передумає. Півроку кандидатського стажу збігли, а рішення молодої Володимири не лише не змінилося, а ще сильніше зміцнилося. Призначені були облечини, запрошена вся родина. Батько приїхав, коли вже все було готове. Володимира в білій сукні і вельоні серед інших кандидаток стояла сяюча і щаслива, отець Шепітка в святкових ризах готувався до відправи. І тут Омелян Марцінковський ще раз спротивився сильному бажанню своєї улюбленої доньки: "Збирайся додому! Ти ще неповнолітня, а я не дозволяю йти до монастиря!"

Отець Шепітка зняв ризи і вийшов, попросивши перед тим пана Марцінковського, щоб бодай відразу не їхав додому, а завтра вранці зайшов до нього. На другий день зранку закликав батька і проговорив з ним цілий день. Володимира увесь той день провела в каплиці, молилась, плакала, і згадувала... Найбільше той епізод з дитинства, який до смерті стоятиме перед очима, немов би то було вчора...

Малою дівчинкою серед зими побігла з дому до бабці - то недалеко, через кілька хат. Зима 1928 року на Поділлі була такою сніжною, що від хати до хати стежки в снігах виглядали, як тунелі - високі, в людський зріст. По дорозі осипався такий тунель і засипав дівчинку снігом, усю, разом з головою. Якби не крайчик маминої хустки, що виглядав з-під снігу і не випадковий перехожий, то і не знати, чи знайшли б її живою. Сильно перестудилася і захворіла важко. Коли місцеві лікарі вже не давали надій на життя і казали готуватись до найгіршого, в розпачі стрий Володимир, військовий полковник з Кракова, вхопив малу, посадив на свій фаетон і помчав до колеги-лікаря до Бучача. В дорозі, у селі Ріпинцях дівчинці стало ще гірше, почала задихатись. Боячись, щоб не померла в дорозі, переляканий полковник завіз хвору до лікарського пункту сестер-служебничок. Одна з сестер взяла малу просто в ковдру на руки і стала носити по кімнаті, а був там образ Ісуса: "Panie Jesu, uzdrow te dziwczynke, a bedzie Twoja", - плачучи, молилась монахиня і носила дівчинку, аж поки та не заснула, вколисана молитвою...

Надвечір заплакану Володимиру знайшов о. Шепітка в каплиці, звідки вона так і не виходила того дня. "Біжи скоро вбирайся, зараз будуть облечини!" В той вечір Володимира стала монахинею чину Сестер Пресвятої Родини. Так здійнилася обіцянка монахині-служебнічки з Ріпинців, а сестра Веньямина ступила на свій тернистий життєвий шлях посвяти і терпінь.

Любомира ІВАСЬКЕВИЧ

На світлині: церква у Крехові.

"ПОРАДЬ МЕНІ, БОЖЕ..."

На нашому книжковому ринку з'явилася новинка - невелика за обсягом добірка релігійної лірики "*На Андрія*" (Літературний Львів. - Львів, 1996.-44с.). Її автор - Юліан Кобилецький, за фахом лікар-психіатр, співавтор духовно-концертних програм, вертепів, спеціально створених для концертної групи Духовного Ліцею ім. Климентія Шептицького. Окрім духовної забави "На Андрія", у книжці вміщено ряд поезій філософсько-релігійного характеру. В одній із них автор визнає, що "на верші літ... завіршив неначе випадково". П'ятдесятишестирічний майстер слова виявляє у своїх віршах глибоке розуміння проблем людської душі, яка завжди тужить за вічністю. У вірші "*Львівська сарепта*" автор "Христа шукає серед мас" та "очікує добра з небес... йдучи слідами Божих учнів". Але у той же час він усвідомлює, що для багатьох людей старшої генерації та пізнішого покоління Дух був другорядним, їм не дали вищого чуття. "Вождя для тебе виліпили з глини/ і вивели під марш на відкриття", - звертається він до кожного зосібна, до тих, хто зрозумів облудність або ще знаходиться під впливом того злощасного комуністичного "привида". Своїм жестом "вождь" показував шлях у нікуди і відчувши страшну розпуку, ми відійшли. "Дорога привела до храму", - так автор розуміє закінчення нашої подорожі. У поезії "*Погляд*" духовність є саме тим віковічним знаменом, під яким не схиляємо чоло. Адже "суєта... відхиляє від чистої мети". Ю. Кобилецький сповнений оптимізму, бо поряд із модерністю йде "юнь, іще свята,/ яка прикрасить вічність і поверне/ Свій погляд врівень з поглядом Христа". "*Порадь, мені, Боже...*" -так починається поезія, яка є мовби монологом багатьох душ (хоча автор мовить устами однієї людини). Ми зустрічаємо у своєму житті атеїстів, які хочуть звернути з манівців, і цю психологію автор намагається подати у вищезгаданій поезії: "А крок би назустріч. Для мене полегша/ Почути у побуті слово Отця". Але автор на фоні затягування душ "західними" і"східними" прагне пізнати образ, "що спасення дає". І висловлює думку, що своє сумління він би зміг відкрити Святій Матері. До речі, гарну поезію присвячено у добірці й Пресвятій Богородиці - "*Свята Мати*". Для автора Вона є Матір'ю над матерями. Своєрідним синтезом є остання строфа: "Бог, Ісус, Марія Діва - /Це зв'язок земне - небесне/.Вищого немає дива, /Щоб людину так піднесло".

Збірка містить поезії, присвячені матері, видатним церковним сподвижникам (Й. Сліпому, В. Стернюку), цикл "Колядники" та ін. Вірші справді пронизані глибоким ліризмом й у них відображається своєрідний авторський світогляд.

Ігор СКЛЕНАР

ДО СТОРІЧЧЯ СЕСТЕР СВЯТОГО ОБРУЧНИКА ЙОСИПА

Цеблівські сестри Св. Обручника Йосипа готуються до свого сторіччя 1998, і ради цього було влаштовано на початку серпня святу місію, що її проводив о. В. Зінько, ЧСВВ. У ній взяли чисельну участь вірні, діти та молодь. Гарно поставився до цього діла місцевий Всеч. о. парох Дмитро. За це йому та усім вірним належить щира подяка!

Іван ДОЛИНЮК

УКРАЇНСЬКІ МІСІОНАРКИ У ПРИБАЛТИЦІ

З серпня згідно з волею Божою і за наказом Катехитичного центру сестра Магдалина і сестра Ксенофонта (згромадження сестер Пресвятої родини) вже вдруге вирушили на місію до Естонії. Хоч і дорога була з пригодами, проте щасливо доїхали. В Ризі нас зустрів о. Павло Якимець, ЧСВВ з вільнюського монастиря. Він разом з нами поїхав до Естонії. Над ранок прибули туди. Відслужили Святу Літургію і, зібравши дітей, вирушили у табір до м. Кодасема. Протягом двох тижнів для дітей проводилися уроки пізнання Бога, вони вчилися співати Службу Божу, різні релігійні пісні. Також хлопці і дівчата їздили на озеро, грали у спортивні ігри, каталися на велосипедах, по суботах ввечері сиділи біля вогнища, де проходили різноманітні змагання, співалися пісні...

Дітей об'єднувало одне бажання - пізнавати Бога. Серед 23 дітей було двоє дітей-українців з Фінляндії, троє з Києва; шестеро приступило до Святого Причастя. 18 серпня табір закінчився, сестри, отець, п. Ігор і п. Тереса поїхали до Талліна, де відслужено подячну Службу Божу. Діти співали деякі частини Святої Літургії. 21 серпня місіонарки виїхали з Естонії. У Латвії відвідали Гору Хрестів і там залишили свій хрестик. У Вільнюсі відвідали каплицю, де є чудотворний образ Остробрамської Матері Божої. Дякуючи Богові, місіонарки щасливо повернулися в Україну.

У СЕЛІ ЯКИМОВІ ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

"Ми є, ми будемо!" - під таким гаслом відбулося свято з нагоди 5-ої річниці незалежності України у селі Якимів Кам'янко-Бузького району, що на Львівщині. Почалися урочистості у церкві Святою Літургією, яку відправив отець-парох Володимир Процик, жертвуючи її за Україну, за народ. Далі мешканці села з братством пішли до символічної могили героям, полеглим у боротьбі за волю України у сталінських концтаборах і тюрмах. Отець-парох посвятив надгробну плиту з прізвищами сорока хлопців і дівчат з цього села, які поклали своє життя на вівтар Вітчизни за Віру, за Волю і Правду святу. Відслужили урочисту панахиду, отець виголосив проповідь. До слова були запрошені ще живі свідки тих бурхливих і трагічних подій нашої історії. Перед очима постали облави, арешти, перевезення на Сибір, допити у тюрмах. Гимн "Ще не вмерла Україна" завершив цю частину святкувань. А о 17 годині у сільському будинку "Просвіти" почався концерт, у якому взяли участь церковний хор "Світла пам'ять" і дитячий ансамбль "Джерельце". Зі сцени лунали повстанські, стрілецькі, народні пісні. Діточки декламували вірші, співали народні пісні, підготували і показали сценку.

Переповнений зал був зворушений виступами і захоплено вітав своїх односельчан, які створили у рідному селі правдиве свято на честь своєї молодої Держави та на славу Божу, і скріпили віру у те, що ми - українці - таки є і будемо!

РОДИННИЙ ДІМ - ПЕРША ЦЕРКВА І ШКОЛА

Здавна закорінене поняття і переконання, що от Церква та школа повинні займатися вихованням молодого покоління. Це однак неправильно і недоречно.

1. Релігійним і вишкільним ділом повинна займатися спершу сама родина. Дитину Бог не дав ні Церкві, ні школі, а тільки татові й мамі. І саме вони мають найбільше прав та зобов'язані займатися релігійною і культурною формацією своїх нащадків.

Це зовсім природно і логічно. Бо від перших днів життя дитиною опікується родина. Вона має прекрасну нагоду це використати. От трапилося таке. Одна молода мама малюка прийшла до лікаря-психіатра та й питає його: "Коли мені почати виховувати моє малятко?" А лікар питає: "Скільки дитині?" "Та всього шість місяців", - почув у відповідь. "О, то ви вже на шість місяців запізнилися з вихованням"... Хоч інші ще куди радикальніше висловлюються. Вони твердять: для того, щоб діти добре виховувалися і були релігійними та моральними, то треба вже саму маму від маленької дівчинки, коли то вона ще бавиться лялькою, виховувати!

2. Родина повинна дати перші поняття про Бога, чи як по дитячому "Бозю", про молитву і її навчити. Вкорінити у душу дитини головні основи декалогу: не руш, то не твоє, не муч котика, говори правду, будь чемна і решта.

Коли родина цього не втовкмачить дитині, то потім важко, щоб і Церкві вдалося досконало це зробити. А цивільній школі, то поготів. Тут хіба останнє слово матиме міліція та в'язниця...

3. На жаль, часто домашні спихають на Церкву і школу обов'язки, які спершу і по-суті до них належать. І ще ображаються, коли хтось їм про це, маючи відвагу, пригадає. Так не годиться, і це нічого не поможе і справи аж ніяк не покращить.

От приходять майбутні подружні пари на науку. Багато хто з них молитви не знає, а вже про заповіді Божі і не питай. Де ж була їхня родина, де оті побожні бабусі та дідусі, матері та й тати? Отож, перша Церква і школа - лише рідна хата! Хто сам не виконав свого обов'язку, то яке право має перекладати його на інших - Церкву й школу?

Володар БУЖЕНКО

Вірші Ірусі Ластов'як присвячені явищам природи, взаємовідносинам між людьми, Добру і Справедливості, а також сповнені великої чистої любові до Всевишнього.

Ірі - 12 років. Вона живе у Вільнюсі (Литва), вчиться в "Литовському Домі", пише вірші з 6-и років.

Разом з батьками співає в церкві св. Тройці у Вільнюсі, читає тропарі під час служби, знає багато молитов, які проказує під час богослужіння.

Два вірші, які Ірина передає у часопис "Місіонар", пов'язані з її відчуттям Бога на Землі.

ГОСПОДЬ

Господь наш сердечний,
Ми просим Тебе:
Хай зло нас минає,
Добро не мине.
Прости душі грішні,
Прости всіх людей,
Хай тішить добро нас
Із Божих очей.
Господь нас всіх любить,
І хоче одне.
Щоб тільки добре чинили, -
Не зле.
Помолімся Богу,
І всім-всім святим
Подивимся вгору
І Бога славім.

ЦЕРКВА

У житті таке бувало,
В серці якось неприємно
Гірка м'ята все душила,
І в очах не ясно, темно.
Зразу я ішла до церкви -
Це єдинеє спасіння,
Я молилась і молилась
І пропало все терпіння.
Поцілую Хрест з Розп'яттям,
Матір-Діву в святу руку.
Відпокутую гріхи я
І зійде із серця мука.
Я зайшла у церкву в тузі
В нездоров'ї і в недузі,
А як вийшла із святині
То почула в тій же хвилі
Голос Бога Пресвятого
Батька й Спасителя мого.

МОВА

Будь співучою, як соловейко на калині. Будь, як криниця, дзеркальна й невичерпна. Будь, як земля батьківська, квітуча. Як сонце зігріває людство, так пести й голуб словом народ свій. Стань мамою, збери всіх дітей України під однією стріхою. Грай барвами, як веселка, грими, як грім гримить, щоб почули черстві, закам'янілі душі тебе. Вбирайся у вишивку, як дівчина щоранку вбирається. Голоси, як голосять спраглі й голодні сини твої. Будь берегинею, святинею, храмом душі нашої. Стукай в серця безбожників, буди їх молитвою. Завжди світи, як зорі, будь недосяжною, вічною. Ти ж як хліб і вода потрібна людям. Ти наша радість і біда, ти - доля наша. Живи, мово, моя українська!

Іванна СІКОРА,
студентка факультету журналістики ЛДУ ім. І. Франка

ЗУСТРІЧ З ВЕРВИЦЕЮ

-Діти, розкажу Вам одну гарну історійку. Думаю, що Ви не лише самі її радо послухаєте, але й іншим дітям розкажете.

- А я розповім татові і мамі вдома, бо мене все питають, що отець говорили на уроці катехизму, - обізвався найменший Миколка.

- Гарно, діти, а тепер слухайте. Був собі один хлопчик, що звався Євген. Його вдома називали пестливо - Ґеньо. Мешкав у місті, але батьки його дуже пильнували і на вулицю виходити аж ніяк не дозволяли. Він міг бавитися з Славком, сином недалекого сусіда шевця, і з маленькою дівчинкою. Вона теж жила недалеко, а її мама була дуже бідна. Щодня мусіла йти до міста та й домашніми послугами заробляти на хліб насущний. Євгенова мама, бачачи це, запрошувала маленьку Яґуню до свого дому й тут мала вона не лише безпеку і опіку, але й харчувалася. Отримав Ґеньо другий сніданок і Яґуня також. Не казати вже про обід і підвечірок. Потім, приходила її мама з роботи і, будучи вдячна, забирала свою донечку додому.

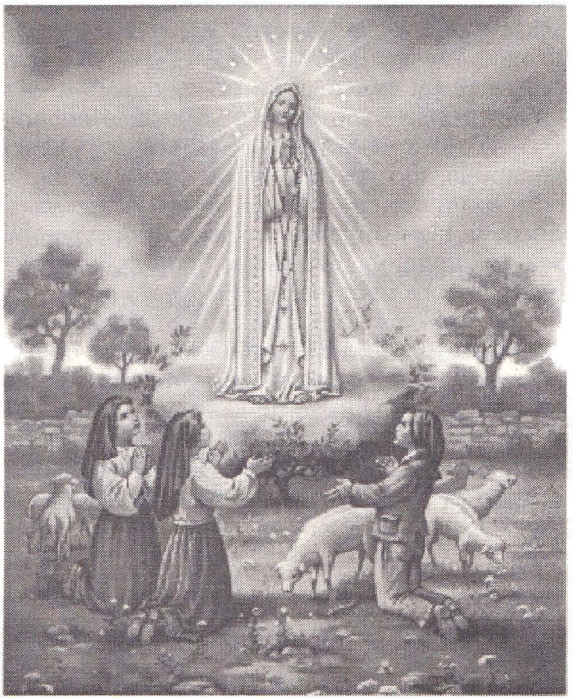

Об'явлення Матері Божої у Фатімі (1917)

Ґеньо ходив до народної школи і вже закінчив шостий клас. Батько хотів його висилати до вищої школи, до ґімназії. Але проблема була у тому, що польські окупанти Галичини приймали до державної ґімназії тих українців, які перенесли метрику з української церкви до костелу. Іншими словами, перейшли на латинське і польське. Одного дня питає тато Ґеня: "Синку, може ти хочеш перенести метрику до костелу, то будеш ходити до ґімназії"... Але Ґеньо рішуче відмовився. Батько мав велике душевне задоволення, що син змалку гартується бути свідомим українцем, хоча б там що воно коштувало.

Та Бог якось так повів, що батько зустрівся зі своїм давнім товаришем ще з австрійської служби і довідався, що він має сина в отці редемптористів під Львовом. Слово за словом, і пропозиція дати й Ґеня

до тої школи-семінарії чи ювенату здійснилася. Після вакацій малий Геньо поїхав до ювенату. У перші дні були реколекції для студентів. Мовчанка і конференції та різні моління й суплікація. Бачить Ґеньо, що пополудні студенти ходять парами і моляться. А моляться на рожанці, як то в його місцевості люди казали. Той рожанець Ґеньо бачив у старих бабок, що ходили до костелу святого Яна в його місті. А після реколекцій кажуть старші товариші-друзяки до Ґеня: "Кожен ювеніст має мати вервицю". Тобто йому вже знаний рожанець. Він навіть гадав, що це вербиця, бо слово верба було йому знайоме, а слово вервиця - ні.

- А де ж її взяти, тую вербицю? - питає Ґеньо. Відповідають йому товариші, що треба піти до брата на фірту чи розмовницю і там можна собі вибрати, яку хочеш. Отож Ґеньо узяв пару сотиків, що мама дала йому на різні видатки і пішов. Добродушний брат Альфонс показав цілий жмуток вервиць, і Ґеньо вибрав собі таку синеньку, як одяг Пречистої на іконі. З того часу не нехтує вервицею.

От ранком встає скоро і одразу молиться на ній. Їде поїздом і теж проказує вервицю. Має трохи часу серед дня, то одну, другу десятку перейде, і так роками. Ґеньо вже посивів і постарівся, а вервиці не лишає. Дякує Пресвятій Богородиці та добрим товаришам, що порадили набути таку цінну річ, як чиселку молитов до Матері Господа Ісуса. І коли яка трудність чи треба допомоги звища, то в руках у Ґеня є вервичка, а в руках Пресвятої Богородиці ласка і вислухання.

Володар БУЖЕНКО

СМІШНОГО!

На уроці катехизму

Отець: -Діти, скажіть мені, якою то мовою говорили в раю Адам і Єва?

Діти мовчать, а одне каже, що загальнознаною. Інша твердить, що по-англійськи. Тоді встає малий Андрійко і каже:

-Адам і Єва говорили мовою - Божою...

Отець похвалив малого Андрійка, старанного учня на уроці катехизму.

Хто від кого?

Ще за "добрих" часів "системи" навчає учителька дітей, що людина походить від мавпи. На другий день приходить малий Максимцьо до школи і говорить учительці:

- Товаришко педагог! Мама казали, що ви походите від мавпи, а я - ні!

Чи можна так ображати тварину?

Що Бог створив, то було добре, - так каже Святе Письмо. А от роблять чистий наклеп на таку Божу тварину як мавпа, що ніби від неї походить людина. Дивно і сумнівно, щоб це миле Боже створіннячко мало таких поганих нащадків: мавпа не впивається, не палить, не перериває вагітності, не заглядає до журналів моди і не лається... Отож, говорити, що мавпа мала б буґи родичем декого з людей - це просто образливо для неї!

У ВИДАВНИЦТВІ ОТЦІВ ВАСИЛІЯН "МІСІОНЕР"

вийшли друком:

Буженко В. (о. Василь Зінько). Пустельник на Зеленому клині (ілюстрована).

Книга написана на основі багаторічних історичних матеріалів про поселення українців на крайньому Далекому Сході. Захоплюючий сюжет повісті, у центрі якої молодий хлопець Василь, приверне увагу молоді. Саме їй адресована ця книга.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ДРУКУ:

Джерела Божих ласк: збірник проповідей.

Видання у короткій формі пояснює св. Тайни - загальнодоступні засоби спасіння, які є неначе духовними джерелами, що ними Божа ласка спливає на наші душі і засоби Божого провидіння, які допомагають об'єднатися з Христом, духовно зростати та освячуватися.

Відповіді на чайнворд "Шкільний"

1. Ціп. 2. Папір. 3. Рогач. 4. Час. 5. Сніп. 6. Піч. 7. Чорнило. 8. Огірок. 9. Комар. 10. Рак. 11. Клубок. 12. Кавун. 13. Ніч. 14. Чайник. 15. Компас. 16. Серп. 17. Посів. 18. Віл. 19. Ледар. 20. Розум. 21. Молоко. 22. Осел. 23. Ластівка. 24. Антена. 25. Автомобіль.